

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
دوشنبه ۱۹ آذر ۱۴۰۳ - ۷ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶
سال بیست‌وششم - شماره ۷۱۸۹ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۵۰۰۰ تومان

سر مقاله
غلامرضا صدقیان | سردبیر

افتضاح رسانه‌ها و تحلیلگران ارشد منطقه!

اوضاع سوریه در طول فقط یک هفته نشان داد که ما دست کم در رسانه‌ها تحلیلگر قابل اعتمادی در حوزه سوریه و منطقه نداریم. این یادداشت می‌خواهد به همین موضوع بپردازد و آسیب‌های بی‌عملی و بی‌تخصصی رسانه‌ای را در حوزه‌های مهمی مثل سیاست خارجی و مسائل منطقه واریسی کند. به‌ویژه آنکه رسانه ملی درست شب سقوط دمشق، سراغ برخی جرجیس‌ها رفت تا هر جمله آنان در تحلیل وقایع سوریه به یک جوک تاریخی در فضای مجازی بدل شود.

مسئله اینجاست که در این یک هفته بسیاری از کسانی که هر شب و روز آنان را در حساب‌های مجازی خودشان یا در صفحه تلویزیون به نام استراژژیست یا کارشناس ارشد مسائل منطقه و این عناوین می‌بینیم، یا سکوت کردند یا اباطیل یافتند. گفتن «نمی‌دانم» یا «تحلیلی ندارم» برای بسیاری از تحلیلگران ما دشوار بود. حقیقت آن است که تحلیل درست بر پایه اطلاعات درست شکل می‌گیرد نه صرفاً با فشار آوردن بر سلول‌های مغز! تحلیل‌ها می‌توانست بیشتر بر دو مسئله تمرکز کند، یکی سکوت مسئولان سیاسی و به‌ویژه نظامی کشور (که این سکوت سرشار از ناگفته‌هاست و نشانه عمل، نه بی‌عملی) و دیگری ویدئوهایی که برخی ایرانیان از سوریه به اشتراک گذاشته‌اند و صادقانه می‌گویند از آنها خواسته شده سوریه را ترک کنند و وارد مناقشه نشوند. این دو مورد می‌توانست مانع تحلیل غلط شود، هر چند برای یک تحلیل درست و دقیق، کافی نبود.

اما در نوشته‌های تحلیلگران و رسانه‌های اصلی کشور چه خبر بود؟ یک افضاح کامل! خبرگزاری‌های اصلی مدام می‌گفتند به گذرگاه‌های مجازی اخبار سوریه توجه نکنید، در سوریه خبری نیست! تلویزیون هنوز هم نتوانسته عادت زبانی خبرنگاران خود را از تروریست‌نابین معارضین تغییر دهد. چند تحلیلگر ثابت و نسان و نمک‌خورده در تلویزیون هم اگر زیرنویس نباشد، نمی‌توانی بفهمی برنامه متعلق به بیست سال پیش است یا اکنون!

شاید بتوان گفت رسانه ملی و خبرگزاری‌های ما عذری ندارند. مسئولان کشور به دلیل راهبردی‌بودن مسئله با رسانه‌ها سخن نگفتند یا حتی خودشان هم از درک کامل واقعه دور بودند و کمتر کسی می‌دانست چه اتفاقاتی در پشت‌صحنه افتاده است.

ما برای درک واقعیت که در واقع یک «خبر» است، تحلیل می‌کنیم. مثلاً خبر این است که بشار اسد هشتم دسامبر دیگر در دمشق نیست. برای رسیدن به این خبر با داشته‌هایی از اطلاعات و ریزخبرها وارد مباحث تحلیلی می‌شویم تا در نهایت نتیجه بگیریم که سرنوشت اسد و سوریه در هفته پیش رو چگونه خواهد بود. در اینجا آیا محافظ یا نزدیکیان اسد که از ماجرا باخبر هستند، از تحلیلگران شناخته‌شده‌ای که این پیش‌بینی را ندارند، تحلیلگر ترند؟! معلوم است که نه، اما «تحلیل» در یک سر طناب بلند وقایع است و خود را با این طناب بالا می‌کشد تا به انتهای دیگر این طناب که «خبر» است برسد و هنر و قدرت تحلیلگر در همین است. در هر جامعه تحلیلی اگر دسترسی به خبرهای خاص و دقیق یا اطلاعات محرمانه نباشد، کسی از این طناب توان بالا رفتن ندارد. بسیاری در ایران که به برخی بولتن‌ها دسترسی دارند، سال‌ها مطالب همین بولتن‌ها را که «خبر محض» است به‌عنوان تحلیل به رسانه‌ها تحویل می‌دادند و خود را تحلیلگر ارشد جا می‌زدند! در وقایع سوریه حتی جای این ارشدها نیز خالی بود! در عوض تادل‌تان بخواهد وعظ و نفرین و جملات متافیزیکی و تهدید در ارباب و هشدار، فراوان بود. این وضعیت چوتان یکی از بدترین خاطرات هر روزنامه‌نگاری از اوضاع رسانه‌ای کشور باقی می‌ماند. رسانه‌های ما که مشکل باورپذیری و مرجیت داشتند، در این قضیه ضربه دیگری خوردند. هم خودشان به خودشان ضربه زدند و هم کسانی که باید رسانه‌ها را با اطلاعات صحیح و شفاف در رسیدن به تحلیل درست کمک می‌کردند. شکاف میان رسانه‌ها و جامعه اینک به شکاف رسانه‌ها و نهادها تعمیم پیدا کرده است. این به نفع جامعه در کل و جامعه خبری و رسانه‌ای به شکل خاص و به نفع دستگاه سیاسی کشور نیست. این که رسانه ملی با آن عرض و طول و برخی خبرگزاری‌ها و رسانه‌های دیگر درست در زمانی که اسد در پرواز ترک دمشق است، بگویند «بعید است اسد سقوط کند» و در اخبار صبح مخالفان او را «تروریست» و در اخبار عصر «معارضین مسلح» بنامند، ضررش فقط دامن آن رسانه را نمی‌گیرد و دامن‌گیر اعتماد اجتماعی خواهد شد.

جعبه پاندورا در سوریه باز شد

فقط ۱۱ روز طول کشید تا معارضین سوری زیر چتر تحریرالشام، از ادلب به حلب و از آنجا به حما و حمص برسند و بعد هم با پیمودن ۱۶۰ کیلومتر وارد دمشق، پایتخت تاریخی سوریه شده، بشار اسد را سرنگون کنند و افسار حکومت را در شام به دست بگیرند؛ رویدادی که تا دو هفته قبل، کسی آن را پیش‌بینی نمی‌کرد. حالا ده‌ها گروه کوچک و بزرگ که تنوع آنها از ملی‌گرایی عربی تا سلفی‌اخوانی و القاعده‌ای و داعشی متغیر است، بر بخش بزرگی از خاک سوریه (احتمالاً دوسوم) مسلط شده‌اند. می‌توان گفت این وضعیت توصیفی از جعبه پاندورا است که یک مفهوم شناخته شده برای توصیف حوادثی است که به دلیل تعدد بازیگران، غیرقابل پیش‌بینی است و می‌تواند حاوی تمامی بلاها و شوربختی‌های ناشناخته و پیش‌بینی نشده باشد | صفحه ۱۵

سوریه حالا جعبه‌ای باز شده از همه دشواری‌ها و رنج‌هاست. برخی همسایگان و اغلب قدرت‌ها سوریه آرام و مقتدر را نمی‌پسندند

انتظار از جامعه پوشش قانونی متناسب با تمدن اسلامی است

زهرا الهیان، نماینده مجلس در گفت‌وگو با «جوان»: عدم تبعیت از قانون آسیب‌ها و تبعاتی را برای کشور و جامعه خواهد داشت. اگر امروز به این قانون بی‌توجهی شود، ممکن است فردا آحاد جامعه نسبت به قوانین دیگر هم بی‌توجه شوند و قانون گریزی باب شود

حقوق شهروندان قربانی معاینه نافنی خودروها!

نیره ساری

موتورسیکلت‌ها که با وجود داشتن آلودگی زیاد اتفاقاً کمترین مراحجه را برای دریافت معاینه فنی دارند و تقریباً روزانه ۴/۵ میلیون دستگاه موتورسیکلت در شهر تهران تردد می‌کنند. این وسایل نقلیه سریع و نسبتاً اقتصادی باعث شدند جابه‌جایی‌های پایتخت از ۷ به ۱۳ درصد افزایش پیدا کند. اکیان این موتورسیکلت‌ها هنر شایانی در فرار از قوانین چه در رانندگی و چه در یافت معاینه فنی دارند. این در حالی است که موتورها سهم ۲۲ درصدی از آلودگی هوا دارند

خرده‌فروش‌ها مراقب «سوداگران ترازو» باشند

بهمن‌آز قاسمی | خبرنگار گروه اقتصادی

به گفته اصناف، افرادی با مراجعه به خرده‌فروشی‌ها و معرفی خودشان به عنوان نمایندگان سازمان ملی استاندارد، ترازوی واحد صنفی را از آزمایش می‌کنند و به ازای خدمتی که ارائه می‌دهند، وجهی (۱۰۰ هزار تومان) را دریافت و برچسب استاندارد را به ترازوی واحد صنفی نصب می‌کنند. کسبه از پرداخت وجه به بازرسان سازمان استاندارد گلایه‌مندند و تأکید دارند: اگر ترازو خراب است، سازمان استاندارد حتماً باید جریمه آن را دریافت کند، چرا برای ترازوهای سالم هم باید هزینه پرداخت کنیم؟

رسا هاشمی‌اچان

مشارکت مردم در ایران همدل فوق تصویری است که ما در پویش‌های گذشته داشتیم

سجاد آذری | خبرنگار گروه اجتماعی

ایمان عطلازاده، دبیر پویش ملی ایران همدل در گفت‌وگو با «جوان»: پویش‌های اجتماعی همیشه یک زمان خاصی دارند و معمولاً بعد از ۱۵ روز، ۲۰ روز یا نهایتاً یک ماه فعالیت پویش تمام می‌شود و برخلاف پیش‌بینی‌های رایج، مشارکت مردم بعد از نزدیک به ۶۰ روز همچنان ادامه دارد و تا زمانی که مردم مشارکت کنند، همچنان پویش ایران همدل

می‌تواند مشکلی را حل کند. امروز وظیفه ما، به‌عنوان مسئولان، این است که کارآمدی دین در اداره جامعه را به اثبات برسانیم و مشکلات مردم را به حداقل برسانیم. اگر دغدغه دین، انقلاب و مردم را داریم، باید به این پروژه از ابتدا روشن بود و آنچه روشن تر است اینکه این بار تروریسم نیابتی متشکل از طیف وسیعی از گروه‌های سوری و غیرسوری، باید نیاز راهبردی رژیم صهیونیستی و آمریکا را در مسدود کردن مسیر تقویت و حمایت از حزب الله محقق و در کنار آن ایران را از حلقه اثرگذاری در معادلات منطقه‌ای و متکی بر جغرافیای سوریه حذف کنند | صفحه ۱۵

یادداشت بین‌الملل

فریدون حسن | دبیر گروه ورزشی

در انتظار زمستان متفاوت

حکایت حرف‌ها، اظهارنظرها و طرح و برنامه‌های آنچنانی آقایان برای ورزشگاههایی که هنوز نمی‌دانیم سرفوت آماده می‌شوند یا نه، حکایت ضرب‌المثل معروفی است که می‌گوید «خانه از پای‌بست ویران است، خواجه در بند نقش ایوان است»! ماه‌هاست که فوتبال ایران از نداشتن ورزشگاه متضرر شده، ماه‌هاست که تیم‌ها و هوادارانشان از حضور در ورزشگاهی در شان ایران و ایرانی محروم هستند و همه منتظرند تا ببینند سرانجام این انتظار سخت به کجا کشیده می‌شود، ولی خب ظاهراً آقایان کت‌وشلوارپوش ورزش اصل ماجرا را هر کرده‌اند و به فرغ چسبیده‌اند | صفحه ۱۳

یادداشت بین‌الملل

هادی محمدی

هرج و مرج هدفمند با اهداف فراسوریه‌ای

جنگ پر سرعت تروریسم نیابتی در سوریه به عنوان حلقه تکمیلی آنچه در غزه و سسپ در لبنان شاهد بودیم، همه طرف‌ها و شاید اسرائیل و برخی دیگر را در امریکا غافلگیر کرد. هدف این پروژه از ابتدا روشن بود و آنچه روشن تر است اینکه این بار تروریسم نیابتی متشکل از طیف وسیعی از گروه‌های سوری و غیرسوری، باید نیاز راهبردی رژیم صهیونیستی و آمریکا را در مسدود کردن مسیر تقویت و حمایت از حزب الله بازگران مؤثر منطقه هم دچار همین وضعیت‌اند، یعنی تحلیل‌هایشان از سرعت تحولات جا مانده است | صفحه ۲

ورزشکاران ناشنوای ایران با ۴ پله صعود قاره‌کهن را فتح کردند

طنین «فریاد صلح در سکوت» بر بام آسیا

شیوا نوروزی | خبرنگار گروه ورزشی

ورزشکاران ناشنوای ایران مقتدرانه آسیا را به تسخیر خود در آوردند. کاروان ورزش ناشنوای کشورمان یک روز مانده به پایان رقابت‌ها، قهرمانی شان را مسجل کردند و با صعودی چهارپله‌ای، ضمن تاریخ‌سازی پیشرفت خود را به رخ همه کشیدند. دهمین دوره این بازی‌ها روز گذشته با نایب‌قهرمانی تیم ملی فوتبال ناشنوایان

قالیباف در مراسم روز دانشجو:

ارزش وفاق به ایجاد منفعت برای مردم است

از حاشیه تا متن

تقی ذراکام

ماپشیمان نیستیم

بی‌انصافی است که خدمات پدر و اسد پسر را به کشور و مردم ایران و انقلاب اسلامی نادیده بگیریم و به‌استاد برخی بداخلاقی‌های اخیر بشار، چشم بر همه خدمات این دو به خودمان در ۴۵ سال اخیر ببندیم و نامردی کنیم. همه می‌دانیم در جریان جنگ تحمیلی که تمام کشورها در ظاهر یا باطن یا با صدام حسین بسته بودند یا دل خوشی از انقلاب اسلامی نداشتند، کوچک‌ترین کمک‌ی به کشورمان نکردند و ما را در معرکه مقاومت در برابر تمام دنیا تنها گذاشتند. در این میان، تک‌توکی از کشورها و در رأس آنها دولت سوریه به رهبری مرحوم حافظ اسد دست یاری به مردم ما دادند و از هیچ کمک لجستیک و سیاسی دریغ نکردند | صفحه ۲